
Til: Kontrollutvalget

Fra: Rådmannen

Sak nr:

2015/3326-7

Dato:

10.08.2016

Oppfølging av kommunestyrets vedtak knyttet til behandlingen av forvaltningsrevisjonsrapporten – «Malvik kommune - økonomisk sosialhjelp»

Innledning

Det vises kommunestyrets behandling av sak 2/16, «Rapport forvaltningsrevisjon – økonomisk sosialhjelp i Malvik kommune», den 25. januar 2016. Kommunestyret fattet følgende vedtak i saken:

- 1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport økonomisk sosialhjelp til etterretning.*
- 2. Kommunestyret ber om at rådmannen innen 15. august 2016 gir en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget om hvordan anbefalingene i rapporten er fulgt opp.*

Foreliggende tilbakemelding er en oppfølging av kommunestyrets vedtakspunkt 2.

Nærmere om det forebyggende arbeidet i Malvik kommune

I sammendraget i forvaltningsrevisjonsrapporten sies bl.a. følgende:

Vår hovedkonklusjon er at det er vanskelig å finne klare årsakssammenhenger med hensyn til at utbetalingene av sosialstønad øker. Vi konkluderer dessuten med at det er lagt til rette for en tilfredsstillende organisering av tjenestene for økonomisk sosialhjelp og at NAV Malvik har lagt til rette for at saksbehandlingen skjer i tråd med lover og forskrifter. Videre konkluderer vi med at NAV Malvik arbeider målrettet for å oppnå formålet med at stønadsmottagerne blir selvhjulpne. Likevel anbefaler vi at kommunen styrker oppmerksomheten mot det forebyggende arbeid innen helse, oppvekst og sosialtjenestene, følger opp og vurderer satsing på å involvere offentlige og private aktører i arbeidet med tiltaksplasser, samt vurderer potensialet knyttet til bruk av ressurser for veiledning og oppfølging av brukerne.

Rådmannen oppfatter at forvaltningsrevisjonsrapporten tydelig anbefaler at oppmerksomheten bør være orientert mot det forebyggende arbeidet. Dette er konsistent med alle faglige anbefalinger, og vurderes også å være en samfunnsøkonomisk god tilnærming. I tråd med dette har Malvik kommune de senere årene arbeidet målrettet med å styrke oppmerksomheten og innsatsen mot det forebyggende arbeidet. Dette gjelder spesielt barn og ungdom og deres familier.

Nedenfor gjennomgås summarisk de viktigste tiltak som er iverksatt med utgangspunkt i å styrke oppmerksomhet og innsats i et forebyggende perspektiv.

Sosial boligpolitikk

Forvaltningsrevisjonsrapporten peker på mulige årsaksfaktorer for økning i utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Boligmarkedet og kontinuerlig økning i leiepriser er en av disse.

Malvik kommune ble i 2009 nominert til statens tiltakspris mot bostedsløshet, og er i flere år brukt som eksempelkommune overfor andre kommuner. Aktiv bruk av husbankens virkemidler (START-lån, bostøtte mv.), er sentrale elementer som bidrar til at flere kan etablere seg og bo i egen bolig. Mål og strategier i boligarbeidet er koplet opp mot kommuneplanens samfunnsdel. Denne satsingen er implementert og videreført.

Det er få kommunale boliger i Malvik, og kompetanse er samlet i ett boligteam som har ansvar for rådgivning og veiledning, gjeldsrådgivning, startlån, tilskudd og bostøtte. Dette vurderes å være effektivt, og det vurderes som viktig å fortsette denne satsingen.

Tiltak iverksatt innen oppvekst:

- «Tidlig innsats» etter Kvello-modellen i alle barnehager fra 2010, både kommunale og private. Tverrfaglig team fra barne- og familietjenesten går inn med observasjon og veiledning i barnehagene. De observerer individuelt samspill, og gir også systemtilbakemelding på organisering og tilrettelegging i barnehagen.
- Tilbud om psykolog i helsetjenesten hvor målgruppen er barn og unge fra 0-18 år. Dette ble etablert i 2010 som et modellforsøk og representerte et nytt tjenestetilbud til risikoutsatte barn og deres familie/nettverk. Tilbudet er senere utvidet til 2 årsverk.
- I 2015 ble helsestasjon styrket med 100% helsesøster og 40% jordmorstilling. Alle skoler har fastkontakt helsesøster og PPT- rådgiver, begge med kontortid på skolene.
- Fokus på reduksjon av spesialundervisning i skolene ved satsing på variert og tilpasset ordinær opplæring.
- Samarbeid om rus-, kriminalitets- og voldsforebygging (SLT). SLT er en samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet. SLT sikrer at de ressursene som allerede finnes hos kommunen og politiet, blir mer samkjørt og målrettet.

Tiltak iverksatt innen NAV/helse:

- I 2013 ble virksomhet Psykisk helsetjeneste og rus inkl. ambulante tjenester etablert. Det er arbeidet med å styrke kapasiteten og kompetansen de siste årene, bl.a. har flere ansatte tatt etter- og videreutdanning innen fagområdene. I tillegg er det etablert ambulerende team og lavterskel arbeids- og aktivitetstilbud(BOAS).
- NAV Malvik har prioritert kontakten med næringslivet ved at det er satt av en halv stilling som utelukkende jobber ute i markedet for å fange stillinger og skaffe arbeids- og/eller språktreningsplasser for våre brukere.
- I prosjektet for å bekjempe barnefattigdom i regi av NAV Malvik, har arbeidet dreid seg om å sørge for at barn i familier med dårlig råd også får mulighet til å delta på fritidsaktiviteter og får opplevelser sammen med familien eller sammen med andre barn. Det har vært et tverrfaglig fokus og prosjektleder har hatt møter med skoler, barnehager, helsestasjon, barne- og familietjenesten, kultur, frivillige lag og foreninger for å gjøre ordningen kjent. Det å få foreldrene i arbeid er det viktigste og mest effektive tiltak for å få folk ut av fattigdom – og det har høyeste prioritet på NAV Malvik.

Alle overnevnte tiltak er implementert i organisasjonen og er vurdert som viktig å videreføre og videreutvikle. Kompetansebehov og kompetanseheving har hatt fokus, både ved nytilsetninger og i prioriteringer ved etter- og videreutdanning.

Våren 2016 er følgende satsinger iverksatt:

- Alle skoler deltar i læringsmiljøprosjektet i regi av Utdanningsdirektoratet. Hovedfokus er forebygging og håndtering av mobbing, og kommunestyret vedtok i juni 2016 strategiplan mot mobbing og handlingsplan mot mobbing i skolene. Prosjektperiode er 2016 – 2018.
- Malvik kommune er såkalt språkkommune fra høsten 2016 og ut 2017. Alle skoler og barnehager deltar i denne satsingen i regi av Utdanningsdirektoratet. Mål i prosjektet er å styrke barnehagens språkmiljø, styrke lærernes kompetanse innen språk, lesing og skriving, sørge for sammenheng mellom barnehagens og skolens språkarbeid og sørge for at elever som strever med språk, lesing og skriving identifiseres raskt og følges opp med effektive tiltak.
Frafall i videregående skole er i rapporten nevnt som en viktig faktor for økt sannsynlighet for å være arbeidsledig og å motta sosialhjelp. Denne satsingen er direkte rettet mot å fange opp de som «faller fra» allerede i barneskolen på grunn av manglende grunnleggende ferdigheter, og dermed bidra til å redusere frafallet i videregående skole.

- SLT-forum etablert med deltakelse fra lensmannen, barne- og familietjenesten, Psykisk helsetjeneste og rus, grunnskolene, Malvik videregående og Lukas videregående. Det vil bli utarbeidet samarbeidsavtale mellom kompetansesenter rus – Midt-Norge og Malvik kommune i perioden 2016 – 2018 om bl.a. utvikling av rutiner for å oppdage ungdommer som står i fare for å utvikle skadelige rusmiddelvaner.
- Som et ledd i nærpoltireformen har lensmannen i Malvik signalisert ønske om å samle ressurser og forskuttere prosesser i politireformen ved å forankre en felles tiltakspakke for forebyggende arbeid mellom politi og kommune, og styre ressursbruk mot mer synlig politi med god kompetanse. En reell styrking av politiets forebyggende innsats mot barn og ungdom vil være viktig i et lengre perspektiv.

Oppsummering

Som gjennomgangen over viser har det de senere år og helt nylig blitt etablert en rekke aktiviteter og tiltak med et forebyggende utgangspunkt innenfor flere områder. Flere av tiltakene har også blitt forsterket, og man har vært bevisst i forhold til å ha et tverrfaglig fokus, trekke på frivilligheten og eksterne aktører i dette arbeidet. Denne tilnærmingen ligger til grunn også i den videre satsningen innenfor de rammebetingelser man opererer innenfor.